

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
oevergrondwaterwinning
Langerak

26 mei 1993

451-67

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport
oevergrondwaterwinning Langerak/ [Commissie voor de milieu-
effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de milieu-
effectrapportage

ISBN 90-5237-500-3

Trefw.: milieu-effectrapportage; Langerak / waterwinning;
Langerak

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP 's-GRAVENHAGE

uw kenmerk
DWM/51330

uw brief
29 januari 1993

ons kenmerk
U349-93/Bo/nm/451-71

onderwerp
toetsingsadvies MER
oevergrondwaterwinning
Langerak

Utrecht,
26 mei 1993

Geacht College,

Met bovenvermelde brief verzocht u de Commissie voor de milieu-effectrapportage advies uit te brengen over de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) oevergrondwaterwinning Langerak.

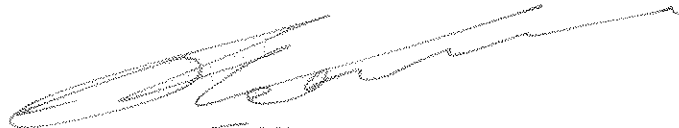
Hierbij bied ik u het advies van de Commissie voor de m.e.r. aan overeenkomstig artikel XXII, lid 4 van het overgangsrecht Wet Milieubeheer (STB. 1992, 414) en artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (WABM).

De Commissie spreekt in de toetsing op hoofdlijnen waardering uit voor de gedegen wijze waarop het onderzoek voor het MER is uitgevoerd en de weergave daarvan in zowel hoofd- als bijrapporten. Niettemin is nader onderzoek gewenst over de gevolgen van polderpeilaanpassing. Voorts is sprake van een leemte in kennis inzake de bestaande toestand van het milieu in de uiterwaarden.

In zijn brief van 18 mei 1993 (zie bijlage 6 bij het advies) zegt het College inzake het eerstvermelde punt toe dat de informatie over de effecten in een situatie met polderpeilaanpassing tezamen met de ontwerp-beschikking voor de Grondwaterwet ter inzage zal worden gelegd en bij de besluitvorming en evaluatie zal worden betrokken. De Commissie gaat er van uit dat de bedoelde informatie inderdaad tot de conclusie leidt dat de varianten gelijkwaardig zijn ten aanzien van milieueffecten. Indien dat het geval is kan deze informatie, tezamen met het MER, dienen als basis voor verdere besluitvorming.

In bovengenoemde brief stelt het College over het tweede punt dat, ten aanzien van de gesignaleerde leemten in kennis, in de voorwaarden behorende bij de Grondwaterwetvergunning, alsmede in het evaluatieprogramma, nadrukkelijk aandacht zal worden besteed aan met name het hydrologisch systeem en de vegetatie. Indien uit het evaluatie-onderzoek naar voren komt dat de activiteit in belangrijke mate nadeliger gevolgen heeft dan die welke bij het nemen van het besluit worden verwacht, stelt het College dat zij maatregelen zal nemen om die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming over het voornemen. Zij zal graag vernemen op welke wijze u gebruik heeft gemaakt van haar aanbevelingen. Ook zou zij graag op de hoogte blijven van de wijze waarop de evaluatie zal plaatsvinden en het tijdstip van verslaglegging daarvan.

—r. K.H. Veldhuis
voorzitter werkgroep m.e.r.
oevergrondwaterwinning Langerak

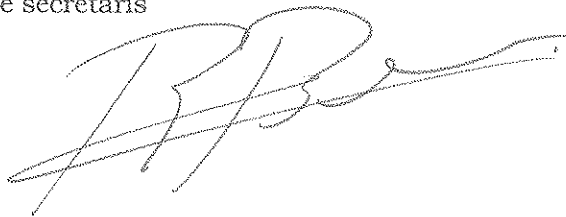
Toetsingsadvies over de
inhoud van het
milieu-effectrapport
oevergrondwaterwinning
Langerak

Advies op grond van artikel XXII, lid 4 van het Overgangsrecht Wet milieubeheer (Stb. 1992, 414) en artikel 41z lid 1 en 2 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de inhoud van het MER oevergrondwaterwinning Langerak,

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

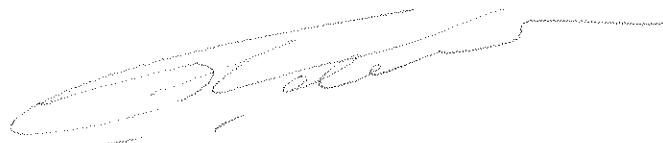
de werkgroep m.e.r. oevergrondwaterwinning Langerak

de secretaris

drs. R.J. Bonte

de voorzitter

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 26 mei 1993

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. TOETSING OP HOOFDLIJNEN	3
3. TOETSING OP ONDERDELEN	5
3.1 Te nemen en eerder genomen besluiten	5
3.2 Bestaande toestand en autonome ontwikkeling van het milieu	5
3.3 Beschrijving van de gevolgen voor het milieu	6
3.4 Vergelijking van de alternatieven	7
3.5 Leemten in kennis	7

BIJLAGEN

1. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 29 januari 1993, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking van het MER in de Staatscourant nr. 23 van 3 februari 1993.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van ingekomen reacties en adviezen.
5. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 27 april 1993 waarin de Commissie wordt verzocht het toetsingsadvies aan te houden.
6. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 18 mei 1993 waarin het College aangeeft op welke wijze aanvullende milieu-informatie in het vervolg van de procedure beschikbaar zal komen.

1. INLEIDING

De milieu-effectrapportage (m.e.r.)-procedure "Uitbreiding van de grondwaterwinning in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden" is onderverdeeld in twee fasen. Gestart is met een globaal regionaal onderzoek waarin potentiële lokaties werden onderzocht. Vervolgens is een vergunningenprocedure gestart. De richtlijnen voor de beide fasen werden op 18 december 1987, na advisering door de Commissie, door het bevoegd gezag vastgesteld. Over de inhoud van het eerste fase milieu-effectrapport (MER) bracht de Commissie op 19 oktober 1989 advies uit (nr. 154-111).

In de oorspronkelijke opzet van de beide fasen van de m.e.r.-procedure zouden in de eerste fase de m.e.r. lokaties voor grondwaterwinning kunnen worden aangewezen om voor de lange termijn de behoefte aan drinkwater te dekken. Vervolgens zou in fase 2 nader onderzoek worden verricht naar 12 in fase 1 als potentieel geschikt beoordeelde locaties. De 12 locaties zouden in het onderhavige MER als alternatieven tegen elkaar worden afgewogen.

Reeds op grond van fase 1 hebben Gedeputeerde Staten echter een beleidsplan vastgesteld waarin de lokaties Lexmond en Langerak worden aangewezen voor vergunningverlening ex Grondwaterwet voor winningen ten behoeve van de korte termijn. Voorts worden in het beleidsplan drie lokaties voor winning op de langere termijn aangewezen. Het beleidsplan is in een "tussenbesluit" op 22 februari 1990 vastgesteld. De lokatie Langerak is daarin aangewezen voor een nieuwe oevergrondwaterwinning met een omvang van 5 miljoen m³/jaar. Het onderhavige MER heeft enkel betrekking op de winning bij Langerak, de winning bij Lexmond is gezien de omvang ervan niet m.e.r.-plichtig.

Bij brief van 29 januari 1993 is de Commissie voor de milieu-effectrapportage door het bevoegd gezag verzocht om advies uit te brengen over de inhoud van het MER "Oevergrondwaterwinning Langerak (zie bijlage 1).

Het MER is op 15 februari 1993 voor 1 maand ter inzage gelegd, te zamen met de vergunningaanvraag inzake de Grondwaterwet (zie bijlage 2).

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r, verder te noemen de Commissie. Voor de samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 3, waarin tevens een overzicht wordt gegeven van de belangrijkste projectgegevens.

Op 1 maart 1993 is de Wet Milieubeheer van kracht geworden. Reeds voor die datum is het MER door de provincie aanvaard. Het advies wordt dientengevolge uitgebracht overeenkomstig artikel XXII, lid 4 van het overgangsrecht Wet Milieubeheer (Stb. 1992, 414) en artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

In dit geval houdt het overgangsrecht in dat de Wabm op het advies van toepassing is.

Het advies betreft:

- toetsing aan de regels voor de inhoud van een MER zoals gesteld in artikel 41j van de Wabm;
- toetsing aan de richtlijnen voor de inhoud van het MER, zoals vastgesteld door het bevoegd gezag in november 1987;
- signaleren van eventuele onjuistheden in het MER (Wabm, art. 41w, tweede lid).

Via het bevoegd gezag is een groot aantal inspraakreacties ontvangen.

Conform artikel 41 z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie alle ontvangen inspraakreacties en opmerkingen die betrekking hebben op het MER in beschouwing genomen (bijlage 4), evenals de opmerkingen die tijdens de hoorzitting op 19 maart 1993 zijn gemaakt. Op enkele plaatsen in het advies wordt expliciet verwezen naar inspraakreacties. In die reacties komen dezelfde onderwerpen als in het advies aan de orde, waarbij de conclusies van de insprekers in sommige gevallen afwijken van die van de Commissie.

In hoofdstuk 2 van dit advies wordt het MER getoetst op hoofdlijnen. Hoofdstuk 3 bevat de opmerkingen van de Commissie over de verschillende onderdelen van het MER.

Algemeen oordeel

De Commissie heeft waardering voor de gedegen wijze waarop het onderzoek voor het MER is uitgevoerd en de weergave daarvan in zowel hoofd- als deelopporten. Het MER bevat voldoende informatie voor de besluitvorming over de voorgenomen activiteit.

Niettemin is de Commissie van oordeel dat nader onderzoek gewenst is over de gevolgen van de peilaanpassing. Voorts is er sprake van een leemte in kennis inzake de bestaande toestand van het milieu in de uiterwaarden. De Commissie acht het niet uitgesloten dat de vergelijking van de milieugevolgen van de varianten anders uitvalt indien deze gegevens worden meegenomen.

In het onderstaande wordt op deze beide punten een nadere toelichting gegeven. Voorts wordt ingegaan op het onderwerp "calamiteiten en volksgezondheid". In hoofdstuk 3 wordt het MER vervolgens getoetst op onderdelen.

Effecten peilaanpassing

Op grond van het MER eerste fase vormden de lokaties Lexmond en Streefkerk-Oost in het ontwerp-beleidsplan het voorkeursalternatief. De lokatie Langerak maakte daarvan geen onderdeel uit, noch van het meest-milieuvriendelijk alternatief. In het definitieve beleidsplan stellen Gedeputeerde Staten hierover: "De geringere vernattingseffecten en de daardoor ontstane "milieu-vriendelijkheid" van een oevergrondwaterwinning te Langerak alsmede de mogelijkheid die winning relatief snel te realiseren brengt ons ertoe ... de lokatie Streefkerk-oost in te wisselen voor de lokatie Langerak. Een oevergrondwaterwinning te Langerak heeft een relatief neutraal effect op natuurwaarden en heeft geen landschappelijke aantasting tot gevolg. Wij kunnen instemmen met een compenserende polderaanpassing."

Gedeputeerde Staten heeft dus reeds in een vroeg stadium duidelijk gemaakt te kunnen instemmen met polderpeilaanpassing. Gezien de optredende vernattingseffecten en de daarmee samenhangende schade voor de landbouw, is de kans dat door het waterschap op verzoek van de landbouwsector¹] een peilaanpassing zal worden doorgevoerd allerminst onwaarschijnlijk. Daardoor zullen de positieve milieugevolgen van vernatting grotendeels teniet worden gedaan²]. Deze redenering volgend had het opnemen van een effectbeschrijving aangaande peilaanpassing in het onderhavige MER voor de hand gelegen³]. Variant 3 was dan moge-

1 Zie ook inspraakreactie nr. 2, bijlage 4.

2 Zie ook inspraakreacties nrs. 10, 15 en 16, bijlage 4.

3 Zie ook de vastgestelde richtlijnen van de provincie Zuid-Holland, hoofdstuk 8.

lijkerwijs even ongunstig, of zelfs ongunstiger uit de vergelijking naar voren komen dan de varianten 1 en 2. Zekerheid daarover is niet te verkrijgen op basis van het voorliggende MER.^{4]}

De Commissie concludeert dat het MER over de milieu-effecten van de mogelijke peilaanpassing in variant 3 onvoldoende inzicht verschaft. Zij acht het gewenst dat bij de verdere besluitvorming over de voorgenomen activiteit informatie over deze effecten wordt gegeven.

Bestaande toestand van het milieu in de uiterwaarden

In het MER wordt gesteld dat er leemten in kennis bestaan inzake de bestaande toestand van het milieu in de uiterwaarden. Het betreft met name het hydrologische systeem en de vegetatie. Als gevolg daarvan kunnen de effecten van de winningsvarianten op het milieu in de uiterwaarden niet nauwkeurig worden voorspeld. Indien deze effecten bekend zouden zijn zou dit mogelijk van invloed kunnen zijn op de vergelijking tussen de varianten.

De Commissie betuigt haar instemming met de aanzet voor een evaluatieprogramma waarin wordt voorgesteld het hydrologische systeem in de uiterwaarden alsmede een vegetatiekartering in het monitoringprogramma op te nemen. Zij beveelt aan deze suggestie bij het vaststellen van de vergunningvoorwaarden te behandelen.

Calamiteiten en volksgezondheid

In de aanbiedingsbrief bij het toetsingsadvies over de eerste fase vraagt de Commissie expliciet aandacht voor het volksgezondheidsaspect in de tweede fase. Zij heeft waardering voor de wijze waarop de invloed van verontreinigd rivierwater op de kwaliteit van het te winnen grondwater inzichtelijk wordt gemaakt en stelt vast dat op deze wijze het volksgezondheidsaspect in het MER voldoende aandacht heeft gekregen. Uit recent onderzoek van Sontheimer^{5]}, en Van Dijk^{6]} komen vergelijkbare inzichten naar voren.

4 Zie ook inspraakreactie nr. 17, bijlage 4.

5 Sontheimer, H. Trinkwasser aus dem Rhein? Academia Verlag, Sankt Augustin, 1991.

6 Van Dijk, J.C., Oevergrondwater: historische vergissing of gulden middenweg? Voordracht uit de 45e vakantie cursus in drinkwatervoorziening, 8 januari 1993, gepubliceerd in H:0 26, 1993, nr.7.

3 TOETSING OP ONDERDELEN

In het voorgaande zijn de voornaamste punten van commentaar aan de orde gekomen. De opmerkingen hieronder zijn mede opgenomen met het oog op toekomstige m.e.r.-procedures over grondwaterwinning.

3.1 Te nemen en eerder genomen besluiten

Tussen de eerste en tweede fase van deze m.e.r.-procedure is het Waterhuishoudingsplan van de provincie Zuid-Holland vastgesteld. De verdrogingsproblematiek en de bescherming van natuurwaarden staan centraal in dit plan. De nadruk wordt gelegd op diepinfiltratie van oppervlaktewater. Dit alternatief heeft in het onderhavige MER nog geen rol kunnen spelen.^{7]}

In het provinciale beleid is de winning van een beperkte hoeveelheid grondwater in geval van oevergrondwaterwinning toegestaan. De Commissie concludeert dat de optredende aanspraak op de voorraad grondwater bij de afweging van de alternatieven geen zelfstandige rol heeft gespeeld.

In het gebied is sprake van een aantal mogelijke ontwikkelingen waarover op dit moment nog geen definitieve besluitvorming heeft plaatsgevonden. In de inspraakreacties^{8]} worden met name dijkverzwaring en landinrichting genoemd. Het verdient aanbeveling aan die ontwikkelingen aandacht te besteden bij het nemen van het besluit over de onderhavige activiteit. Daarbij zijn met name de te volgen procedures en de wijze waarop (cumulatieve) milieu-effecten daarbij een rol zullen spelen van belang.

3.2 Bestaande toestand en autonome ontwikkeling van het milieu

Bij de toepassing van het computerprogramma CANOCO plaatst de Commissie de volgende kanttekeningen:

- Het is onduidelijk waarom een ondergrens van 0,2 i.p.v. 0,02 wordt aangehouden voor de eigenwaarde voor een interpreteerbare ordinatie-as. Bij de nu gevonden eigenwaarde zou wel een interpretatie mogelijk geweest zijn, hoewel terecht is opgemerkt dat gegevens ontbreken over de voornaamste verklarende variabelen.
- Het is methodisch onjuist beargumenteerd om de log-transformatie weg te laten in de hoop dat er een betere eigenwaarde verkregen wordt.

7 Zie ook inspraakreactie nr. 2, bijlage 4.

8 Zie ook inspraakreacties nrs. 1, 11 en 12, bijlage 4.

- Wellicht had beter voor een PCA of RDA-analyse gekozen kunnen worden.

Het doel, de criteria en de procedure van het detail-onderzoek in het transect (strook van het totale studie-gebied) worden niet vermeld. Het wordt niet duidelijk of gezocht is naar het meest soortenrijke of meest representatieve gebied. Ook is niet duidelijk hoe gegeneraliseerd kan worden naar het hele gebied. Er is niet voldoende aannemelijk gemaakt dat een beschrijving van alleen het transect adequaat is voor het hele gebied.

Er wordt zonder nadere motivering gesteld dat de beschouwde deelgebieden representatief zijn voor het gehele gebied waarin aquatische veranderingen optreden. Dit komt de vergelijking van de alternatieven niet ten goede. Bovendien worden in de deelrapporten 6A en 6B verschillende onderverdelingen van het studiegebied gehanteerd.

De bestaande toestand (deelrapport 6B) van de aquatische vegetatie wordt niet beschreven aan de hand van een kartering, maar op basis van een modelsimulatie uitgaande van de oppervlaktewaterkwaliteit. Aangezien deze simulatie bovendien gebaseerd is op een selectie van soorten waarin de meest zeldzame (en dus meest waardevolle, zie tabel 1b in het MER) ontbreken is de beschrijving onvolledig. Dit geldt met name ook voor de voorspelling van de autonome ontwikkeling en de gevolgen van de inrichtingsvarianten.

3.3 Beschrijving van de gevolgen voor het milieu

De gehanteerde hydrologische modellen zijn op de juiste wijze toegepast waarbij ook aandacht is geschonken aan betrouwbaarheid en nauwkeurigheid.

Over het berekenen van de zetting van bodems merkt de Commissie op dat verondersteld mag worden dat zetting niet onmiddellijk plaats vindt bij het starten van de winning. In het rapport wordt over de termijn waarop verdroging en vernatting plaatsvinden niets vermeld. Mogelijk zijn daardoor de verdrogingseffecten in de eerste jaren onderschat.

Doordat de methode van concluderende effectvoorspelling (tabel 11, pagina 30 hoofdrapport) onvolledig verantwoord is, is onduidelijk of hier een kwalitatieve of kwantitatieve benadering gevolgd is. In principe was een kwantitatieve vergelijking van de effecten op de (semi)-aquatische vegetatie mogelijk geweest.

Bij de weidevogels en amfibieën is door een leemte in kennis volstaan met een kwalitatieve effectvoorspelling. Daarbij had voor weidevogels duidelijker mogen blijken dat de verdroging of vernatting vooral indirect invloed heeft in samenhang met de in- of extensivering van het agrarisch gebruik.

Er wordt slechts summier ingegaan op effecten op de natuur als de winning beëindigd wordt⁹]. Hierbij wordt met name bedoeld op het onomkeerbare effect van blijvende zettingen.

3.4 Vergelijking van de alternatieven

De varianten worden in het MER op inzichtelijke wijze met elkaar vergeleken. De Commissie heeft waardering voor het feit dat kostenaspecten bij de vergelijking zijn betrokken maar merkt op dat niet duidelijk is op welke aannames de uitspraken zijn gebaseerd.¹⁰].

Op basis van het onderzoek naar mogelijke gevolgen voor de bebouwing wordt een globale schadebeoordeling uitgesproken. De berekening van de cumulatieve schade van de diepe grondwaterwinning en de oevergrondwaterwinning is niet in het betreffende rapport terug te vinden¹¹]. Volstaan is met een aanvullende berekening in het hoofdrapport.

3.5 Leemten in kennis

Als leemte in kennis had vermeld moeten worden dat in het ICHORS-model voor de meest waardevolle plantesoorten geen regressie-vergelijking bekend was, zodat deze soorten geen rol gespeeld hebben bij de afweging tussen alternatieven. Overigens had voor die zeldzame soorten een meer kwalitatieve benadering gevolgd kunnen worden. In verband met toepassing van genoemd model was de kwaliteit van boezem- en polderwater, alsmede de waterbalans, onvoldoende bekend.

Andere leemten in kennis betreffen meer in het algemeen de relatie tussen plantesoorten en abiotische variabelen als grondwaterstand, pH, nutriënten e.d. en de (ruimtelijke) variatie in oppervlaktewaterkwaliteit. Daardoor zijn de effecten over het studiegebied uitgemiddeld en is geen rekening gehouden met bijvoorbeeld een goede waterkwaliteit in meer geïsoleerde delen.

Als leemte in kennis is niet genoemd het ontbreken van gegevens over accumulatie van verontreinigde stoffen in de bodem als gevolg van de extra infiltratie van verontreinigd rivierwater die door de winning optreedt.

9 Zie ook inspraakreactie nr. 2, bijlage 4.

10 Zie ook inspraakreactie nr. 1, bijlage 4.

11 Zie ook inspraakreactie nr. 5, bijlage 4.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over de inhoud van het
milieu-effectrapport
oevergrondwaterwinning
Langerak

(bijlagen 1 t/m 6)

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 januari 1993, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provinciehuis
Koningskade 1
2596 AA 's-Gravenhage
Postbus 90602
2509 LP 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3116611
Telex 31088 cdkzh nl

Provincie Zuid-Holland
Gedeputeerde Staten

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	17 FEB 1993
nummer :	U122-93
dossier :	451-2 + 33 1/3 6
kopie naar :	Bo-Sr-pres-bibl

Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Dienst : Water en Milieu
Afdeling : Algemeen Beleid en Coördinatie
Contactpersoon: J. Meijer/C. Kester
Doorkiesnr. : (070) 3117264/3117206
Telefaxnr. : (070) 3246396

Ons kenmerk : DWM/51330
Uw kenmerk : -

Bijlagen : div

Onderwerp : Grondwaterwet. Milieu-effectrapport en vergunningaanvragen voor grondwaterwinning op de lokaties Langerak en Lexmond.

's-Gravenhage, 29 JAN. 1993

Hiermee delen wij u, gelet op artikel 41r van de Wet algemene bepalingen milieuhygiene (WABM) mee, dat het Milieu-effectrapport (MER) Fase II voor een in te richten grondwaterwinning nabij de Lek tussen Tienhoven en Langerak aanvaardbaar is bevonden.

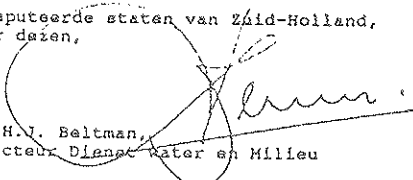
Bij onze brief van 26 augustus 1992, kenmerk 44470 en 44471, ontving u reeds het MER en de vergunningaanvraag voor de winning nabij Langerak van 5 miljoen m³/jaar alsmede de vergunningaanvraag met een onderbouwend onderzoek voor de uitbreiding van de waterwinning te Lexmond met 4 miljoen m³/jaar. De uitbreiding te Lexmond is niet mer-plichtig.

De rapporten die door de technische commissie grondwaterbeheer voor beide lokaties zijn opgesteld zijn bij deze brief gevoegd.

Het MER, het vergunningonderbouwend onderzoek en de vergunningaanvragen zullen van 15 februari 1993 tot en met 15 maart 1993 terinzage worden gelegd. Voor de overige gegevens dienaangaande verwijzen wij u naar de bijgevoegde bekendmaking.

Gelet op de inzagetermijn en de datum van de openbare zitting zien wij uw eventuele reactie gaarne tegemoet vóór 19 april 1993.

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ir. H.N. Beltman,
directeur Dienst Water en Milieu

Bij uw antwoord dient en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.

Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 88 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 23 d.d. 3 februari 1993

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

PROVINCIE UTRECHT

HERNIEUWDE KENNISGEVING

INSPRAAK MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE/ VERGUNNINGAANVRAGEN GRONDWATERWET ALBLASSERWAARD EN VIJFHEERENLANDEN

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en Utrecht maken namens burgemeester en wethouders van de gemeenten Giessenlanden, Graafstroom, Liesveld, Zederik, Leerdam, Vianen, Lopik en IJsselstein bekend dat op 14 augustus 1992 vergunningaanvragen krachtens de Grondwaterwet (GWW) zijn ingediend door de N.V. Watermaatschappij Zuid-Holland Oost te Gouda voor het onttrekken van grondwater ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening.

Het betreft een vergunningaanvraag en een Milieu-Effectrapport (MER) Fase II voor een nieuw in te richten grondwaterwinning gelegen nabij de Lek tussen Tienhoven en Langerak voor de winning van 5 miljoen m³ grondwater per jaar op een diepte van 10 meter tot 45 meter. Het beïnvloedingsgebied van deze grondwaterwinning strekt zich uit tot de gemeenten Giessenlanden, Graafstroom, Liesveld, Zederik en Lopik. Daarnaast is een vergunningaanvraag en een vergunningonderbouwend onderzoek ingediend voor de uitbreiding van de winning te Lexmond met 4 miljoen m³ per jaar tot totaal 12 miljoen m³ grondwater per jaar te onttrekken op een diepte van meer dan 70 meter. Het beïnvloedingsgebied van deze grondwaterwinning strekt zich uit tot de gemeenten Leerdam, Vianen, Zederik, Lopik en IJsselstein. Beide locaties zijn in het Beleidsplan 'Ontwikkeling van de grondwaterwinning in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden en langs de Lekoevers' op basis van het MER Grondwaterwinning Alblasserwaard en Vijfheerenlanden Fase I aangewezen als locaties voor de korte termijn.

Gezien de winningshoeveelheid is er alleen in het geval van de vergunningaanvragen voor Langerak sprake van een MER-plichtige activiteit.

Inzage

Boven genoemde vergunningaanvragen liggen met het MER en het vergunningonderbouwend onderzoek voor de betreffende gemeenten op werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur ter inzage van 15 februari 1993 tot en met 15 maart 1993:

- gemeente Giessenlanden: gemeentehuis, Groeneweg 33 te Hoornaar (postadres: Postbus 1, 4223 ZG Hoornaar);
- gemeente Graafstroom: gemeentehuis, Kerkstraat 8 te Bleskensgraaf (postadres: Postbus 5, 2970 AA Bleskensgraaf);
- gemeente Liesveld: gemeentehuis, Voorstraat 88 te Groot-Ammers. In deze gemeente kan de aanvraag ook op maandagavond van 17.00 tot 20.00 uur worden ingezien (postadres: Postbus 1, 2964 ZG Groot-Ammers);
- voor de gemeente Zederik: gemeentehuis, Prinses Marijkeweg 1 te Meerkerk (postadres: Postbus 1, 4230 BA Meerkerk);
- voor de gemeente Leerdam: stadskantoor, afd. Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting, kamer 218, Dokter Reilinghplein 1 te Leerdam (postadres: Postbus 15, 4140 AA Leerdam);
- voor de gemeente Vianen: gemeentehuis, Voorstraat 30 te Vianen (postadres: Postbus 46, 4130 EA Vianen);
- voor de gemeente Lopik: gemeentehuis, Raadhuisplein 1 te Lopik (postadres: Postbus 50, 3410 CB Lopik);
- voor de gemeente IJsselstein: gemeentehuis, Planetenbaan 2 te IJsselstein (postadres: Postbus 26, 3400 AA IJsselstein).

Bezwaren en opmerkingen

Gedurende de termijn van terinzagelegging kan een ieder onder vermelding van Inspraak GWW-aanvragen Lexmond en Langerak schriftelijk bezwaren indienen tegen het verlenen van de vergunning bij burgemeester en wethouders van de gemeente, binnen welke het onroerend goed waarop de bezwaren betrekking hebben, is gelegen (zie bovenstaande postadressen). Opmerkingen over het MER kunnen worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Koningskade 1, 2596 AA 's-Gravenhage. Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daar in een aparte brief bij het bezwaarschrift om vraagt.

Ingevolge het bepaalde in artikel 20, eerste lid, van de Grondwaterwet zullen op vrijdag 18 maart 1993 openbare zittingen voor beide vergunningprocedures worden gehouden in Het Spant, Paramasiebaan 17 in Ameida. De openbare zitting voor de vergunningprocedure Langerak begint om 13.30 uur en voor de vergunningprocedure Lexmond om 15.30 uur. Tijdens deze openbare zittingen zal gelegenheid bestaan schriftelijk ingediende bezwaren tegen het verlenen van de vergunning mondeling toe te lichten. Ook degenen die geen bezwaren hebben ingediend, kunnen mondeling van hun gevoelens omtrent de aanvraag doen blijken. Tijdens de openbare zitting voor de vergunningprocedure Langerak kunnen tevens opmerkingen over het MER naar voren worden gebracht.

Rechthebbenden op enig onroerend goed, waarin de stand van het grondwater invloed ondergaat door de grondwateronttrekking krachtens de eventueel te verlenen vergunning, behouden het recht op schadevergoeding ook als zij geen bezwaren tegen het verlenen van de vergunning hebben ingediend.

Inlichtingen

Voor meer informatie over de onderhavige vergunningaanvraag kunt u zich wenden tot de heer C. Kester, tel.nr.: (070) 3117206 of de heer J.J. Meijer, tel.nr.: (070) 3117264.

DWW/061

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: N.V. Watermaatschappij Zuid-Holland Oost

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Besluit: Vergunningverlening ingevolge de Grondwaterwet

Activiteit: De onttrekking van oevergrondwater in de gemeente Liesveld op de lokatie Langerak van 5 miljoen m³ per jaar. Tegelijkertijd wordt vergunning aangevraagd voor de niet m.e.r.-plichtige uitbreiding van de winning op de lokatie Lexmond in de gemeente Zederik van 8 naar 12 miljoen m³ per jaar. Bij het "vergunningonderbouwend onderzoek" daarvoor zijn de richtlijnen voor het MER ten behoeve van de winning te Langerak gevolgd.

Stand van zaken: Deze m.e.r.-procedure is onderverdeeld twee fasen, een globaal regionaal onderzoek waarin potentiële lokaties werden onderzocht en een vergunningenfase. De richtlijnen voor de beide fasen werden op 18 december 1987, na advisering door de Commissie, door het bevoegd gezag vastgesteld. Over de inhoud van het eerste fase-MER bracht de Commissie op 19 oktober 1989 advies uit (nr. 154-111). Mede op basis van de uitkomst van de m.e.r. werden in het beleidsplan "Ontwikkeling van de grondwaterwinning in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden" (vastgesteld door GS op 22 februari 1990) de lokaties Langerak en Lexmond aangewezen voor winning op de korte termijn.

Op grond van de conclusies in dat beleidsplan zijn op 14 augustus 1992 zijn de vergunningaanvragen voor Langerak en Lexmond, voorzien van respectievelijk een MER en een vergunningonderbouwend onderzoek, bij het bevoegd gezag ingediend. Op 25 september 1992 is het MER door het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland aanvaard. Na advisering door de Technische Commissie Grondwaterbescherming heeft het MER van 15 februari tot en met 15 maart 1993 ter inzage gelegen. Op 29 januari werd de Commissie door de provincie in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de inhoud van het MER. Op 6 april 1993 vond overleg plaats met bevoegd gezag en initiatiefnemer over een concept van het toetsingsadvies. Op 26 april 1993 verzocht het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland de Commissie het uitbrengen van het toetsingsadvies uit te stellen (zie bijlage 5). De Commissie heeft het toetsingsadvies aangehouden tot na ontvangst van de brief van het College van Gedeputeerde Staten d.d. 18 mei 1993 (zie bijlage 6). Op 26 mei 1993 bracht de Commissie het toetsingsadvies uit.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. H. Vaessen

ir. K.H. Veldhuis (voorzitter)

prof.mr. J. Wessel

drs. J. Wiertz

Secretaris van de werkgroep: drs. R.J. Bonte

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	93-03-08	Inspraakplatform waterwinning Liesveld; er zijn in totaal 309 reacties ontvangen die naar deze reactie verwijzen of een daarmee gelijklopende tekst hebben	Langerak	93-04-18
2.	93-03-11	HLO: Samenwerkingsorgaan van de Westelijke Land- en Tuinbouworganisatie WLTO en de Christelijke Boeren- en Tuindersbond CBTB West Nederland ¹⁾	's Gravenhage	93-03-18
3.	93-03-06	W. Jongejan	Meerkerk	93-03-18
4.	93-03-11	Landbouwschap gewestelijke raad voor Utrecht	Utrecht	93-03-18
5.	93-03-15	Landbouwschap gewestelijke raad voor Zuid-Holland ¹⁾	's Gravenhage	93-03-18
6.	93-03-12	Zuiveringsschap Hollandse eilanden en waarden	Dordrecht	93-03-18
7.	93-03-11	B & W van de Gemeente Lopik	Lopik	93-03-18
8.	93-03-12	Waterschap Lopikerwaard	Lopik	93-03-18
9.	93-03-11	Westelijke Land- en Tuinbouw Organisatie ¹⁾	Meerkerk	93-03-18
10.	93-01-29	B & W van de gemeente Liesveld	Liesveld	93-03-18

¹⁾ Er zijn 36 reacties ontvangen die voor nadere toelichting verwijzen naar "het bezwaarschrift van de landbouworganisaties en het landbouwschap".

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
11.	93-03-12	B & W van de gemeente Zederik	Meerkerk	93-03-18
12.	93-03-15	Directie LNO in de provincie Zuid-Holland	's-Gravenhage	93-03-22
13.	93-03-12 93-04-13	B & W gemeente Giessenlanden idem	Hoornaar	93-03-22 93-03-22
14.	93-02-04	N.V. Nederlandse Gasunie	Rijswijk	93-03-22
15.	93-03-15 93-03-24	Zuidhollands Landschap idem	Rotterdam	93-03-15 93-04-08
16.	93-03-19	Zuidhollands Landschap mede namens de Zuidhollandse Milieufederatie en Natuur- en Vogelwacht "De Alblasserwaard"	Rotterdam	93-03-29
17.	93-03-26	Provinciale Commissie voor het Waterbeheer (PCW) Holland	's-Gravenhage	93-04-08
18.	93-02-25	G. v.d. Bergh	Nieuwpoort	93-04-08
19.	93-03-11 93-03-19 93-03-30	Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden	Gorinchem	93-04-08
20.	93-03-13	M.W.G. Dane, In totaal zijn 11 reacties met aan deze reactie gelijklopende tekst ontvangen	Tienhoven	93-04-08

BIJLAGE 5

Brief van het bevoegd gezag d.d. 26 april 1993, waarin de Commissie wordt verzocht het toetsingsadvies aan te houden

Provinciehuis
Koningskade 1
2596 AA 's-Gravenhage
Postbus 90602
2509 LP 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3116611
Telex 31088 cdkzh nl

Provincie Zuid-Holland
Gedeputeerde Staten

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

nummer	datum	afdeling
29.4.93	533-93	451-66
kopie naar: Ba		

Dienst: Water en Milieu
Afdeling: Algemeen beleid en
coördinatie
Contactpers.: J.J. Meijer
Doorkiesnr.: 070-3117264

Ons kenmerk: DWM/56002
Uw kenmerk:

Bijlagen:

Onderwerp: Toetsingsadvies M.e.r.-procedure oevergrondwaterwinning
Langerak.

's-Gravenhage, 26 april 1993

Op dinsdag 6 april 1993 hebben het bevoegd gezag en de initiatiefnemer met de werkgroep van uw Commissie gesproken over het concept-toetsingsadvies voor het MER oevergrondwaterwinning Langerak. Om u in de gelegenheid te stellen de resultaten van dit overleg te betrekken bij uw toetsingsadvies kunnen wij ermee instemmen dat u uw advies uitbrengt kort na afloop van de in de wet gestelde termijn.

Hoogachtend,

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

b.a.
(A. Velthof)

mr. ir. R.H. Groen,
hoofd bureau Coördinatie Vergunningen/
Ruimtelijke Ordening

Bij uw antwoord dient en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.

Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 88 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

BIJLAGE 6

Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 mei 1993, waarin het College aangeeft op welke wijze aanvullende milieu-informatie beschikbaar zal komen

Provinciehuis
Koningskade 1
2596 AA 's-Gravenhage
Postbus 90602
2509 LP 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3116611
Telex 31088 cdkzh nl

Provincie Zuid-Holland
Gedeputeerde Staten

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen:	21 MEI 1993
notitie:	607-93
nummer:	451-69
naam:	Bo

Dienst: Water en Milieu
Afdeling: Algemeen beleid en
coördinatie
Contactpers.: J.J. Meijer
Doorkiesnr.: 070-3117264

Ons kenmerk: DWM/56285
Uw kenmerk:

Onderwerp: M.e.r.-procedure oevergrondwaterwinning
Langerak.

's-Gravenhage, 18. MEI 1993

Bij brief van 29 januari 1993 hebben wij uw commissie verzocht advies uit te brengen over de inhoud van het MER Oevergrondwaterwinning Langerak. Op 6 april 1993 heeft er overleg plaats gevonden over het concept-toetsingsadvies. In onze brief van 27 april 1993, hebben wij u verzocht om het toetsingsadvies aan te houden, teneinde u in staat te stellen de resultaten van het overleg bij uw advisering te betrekken.

Naar aanleiding van de binnengekomen reacties alsmede naar aanleiding van het gesprek met de werkgroep van uw commissie over het concept-toetsingsadvies willen wij met betrekking tot het onderwerp van de effecten van de peil aanpassing en de bestaande toestand van het milieu in de uiterwaarden het volgende onder uw aandacht brengen.

Ten aanzien van de effecten van de peil aanpassing zijn wij van mening dat de informatie hierover weliswaar niet expliciet in het MER is opgenomen maar wel uit het MER afgeleid kan worden:

Door een polderpeilverlaging i.v.m. de agrarische belangen zal de voorspelde vernatting geheel teniet worden gedaan. Het positieve effect voor de weidevogels en amfibieën wordt in dat geval voor alle varianten opgeheven. (scoringstabel 17 hoofdrapport). Voor de effecten op de weidevogels en amfibieën in de polders bestaat vervolgens geen onderscheid meer tussen de varianten. In het verlengde hiervan worden de varianten ten aanzien van de milieueffecten gelijkwaardig.

Wij zullen er echter ten behoeve van extra duidelijkheid zorg voor dragen dat de informatie over de effecten in een situatie met polderpeil aanpassing gestructureerd beschikbaar komt. Deze informatie zal tezamen met de ontwerp-beschikking voor de Grondwaterwet ter inzage worden gelegd. De effecten van een situatie met respectievelijk van een situatie zonder polderpeil aanpassing zullen bij de besluitvorming en bij de evaluatie worden betrokken.

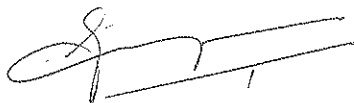
Bij uw antwoord dienst en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.

Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 88 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

Ten aanzien van de in het MER gesignaleerde leemten in kennis inzake de bestaande toestand van het milieu kunnen wij meedelen dat in de voorwaarden behorende bij de Grondwaterwetvergunning alsmede in het evaluatieprogramma nadrukkelijk aandacht zal worden besteed aan met name het hydrologisch systeem en de vegetatie.

Indien de uitkomsten van het evaluatie-onderzoek daartoe aanleiding geven bv. indien blijkt dat de activiteit in belangrijke mate nadeliger gevolgen voor het milieu heeft dan die welke bij het nemen van het besluit werden verwacht, kan de provincie aan de vergunning verder strekkende voorschriften verbinden om die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
Voor dezen,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J.P. Hopman', written over a horizontal line.

J.P. Hopman,
Griffier.